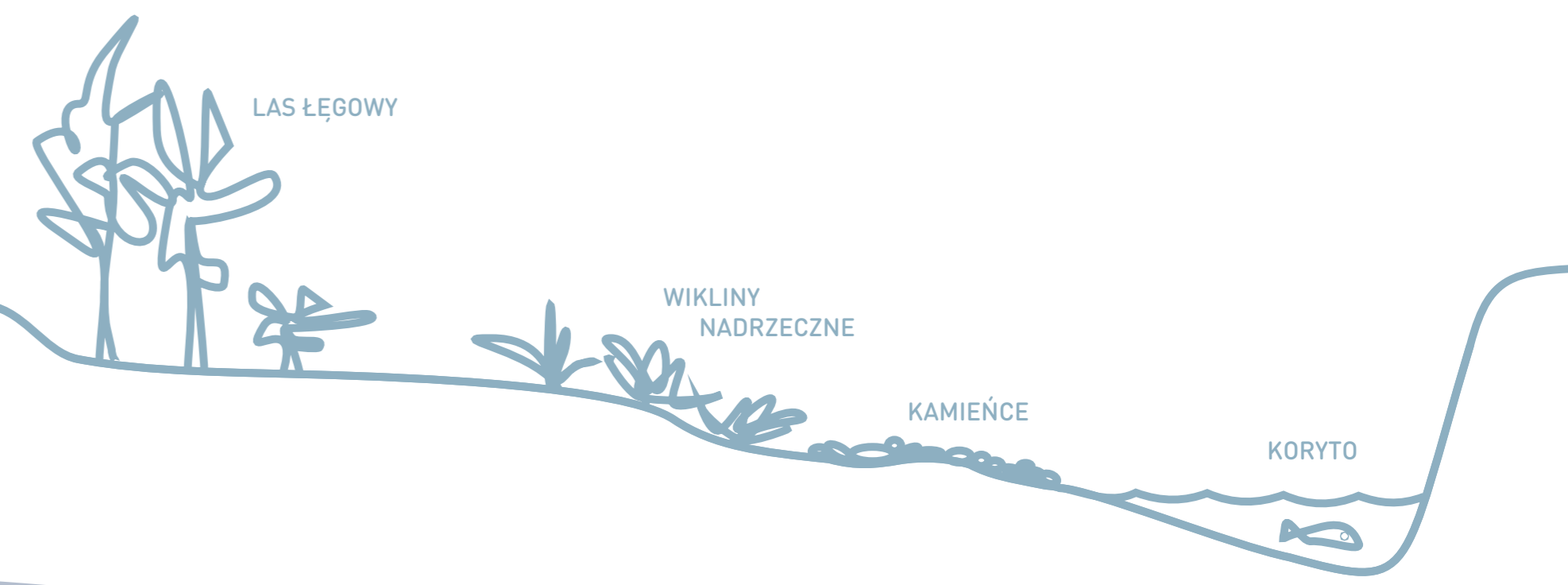

PODGÓRSKIE RZEKI

SKAWA

Soła i Skawa są modelowymi przykładami podgórskich rzek. Wyróżniają się znaczną zmiennością przepływów i typowe są dla nich gwałtowne, lecz krótkotrwałe, wezbrania.

Na wielu odcinkach rzeki te zachowały swój naturalny, meandrujący charakter. Zachwycają potężne zakola z rozległymi, otoczkowymi plażami i wysokimi, nieustannie podmywanymi skarpami. Całości obrazu dopełniają cenne, ginące w skali kraju, nadrzeczne lasy łęgowe.

SOŁA

SIEWECKA RZECZNA

Niewiele większa od wróbla. Najczęściej można ją zobaczyć na styku lądu i wody, gdzie energicznie podbiegając, poluje na drobne bezkręgowce. Gniazdo stanowi płytki, nieostojony dołek wygrzebany w żwirze lub piasku. Gdy drapieżnik lub człowiek zbyt blisko zbliży się do niego, wówczas to jeden z rodziców lądnie w pobliżu i udając rannego odwodzi intruza od gniazda.

BRODZIEC PISKLIWY

Wielkością zbliżony do szpaka. Poluje na drobne bezkręgowce lądowe i wodne. Szukając pokarmu biega szybko po łachach i pływaczach, kiwając nerwowo krótkim ogonem. Podczas lotu, zwykle tuż nad powierzchnią wody, jest głośny i często popiskuje. Gniazdo zakłada na ziemi pod osłoną roślinności, a jest nim płytki dołek. Lęgnie się dosyć licznie na kamienistych plażach Soły i Skawy.

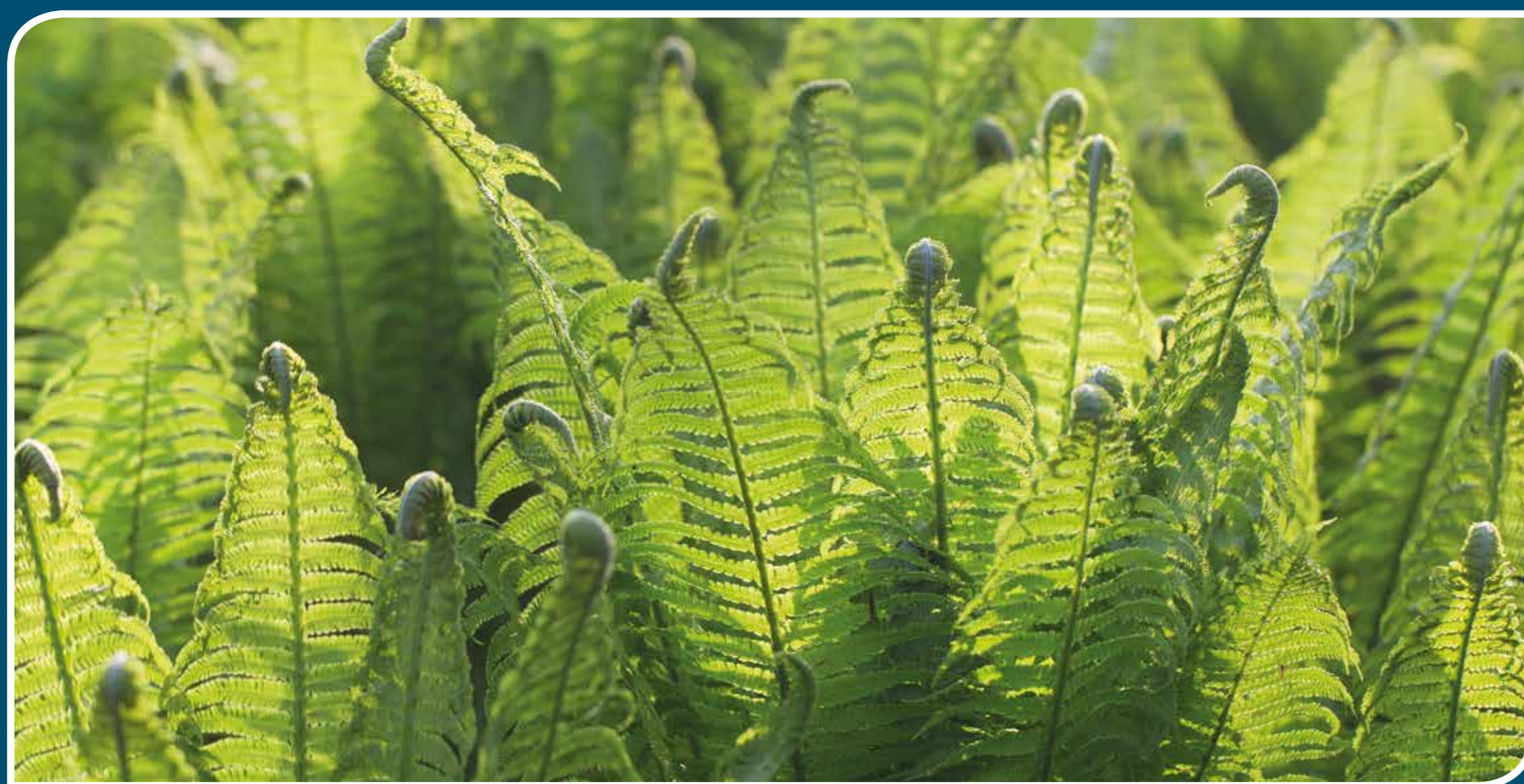
ZIMORODEK

Jeden z najbardziej kolorowych ptaków Polski, a do tego bardzo hałaśliwy. Dzięki temu łatwo wykryć jego obecność nad rzekami i mniejszymi ciekami, które zamieszkuje. Podobnie jak brzegówki, kopie norki łęgowe w urwistych brzegach rzek. Para zimorodków zajmuje zwykle 2-3 kilometry biegu rzeki, z którego przegania inne zimorodki. Poluje na owady wodne i drobne ryby, rzucając się na zdobycz z nisko zwisających gałązek.

NUROGĘŚ

Ptak większy od domowej kaczki. Zasiedla jeziora i rzeki, a w naszym regionie najliczniej Sołę i Skawę na odcinkach sąsiadujących z lasem łęgowym. Żywi się rybami, na które poluje podczas nurkowania. Pod wodą spędza do 2 minut, a schodzi na głębokość 4 m. Gnieździ się w dziuplach, pod wykrotami drzew, w norach, a także bezpośrednio na ziemi wśród gęstej roślinności. Samica ma zwyczaj wożenia piskląt na swym grzbiecie.

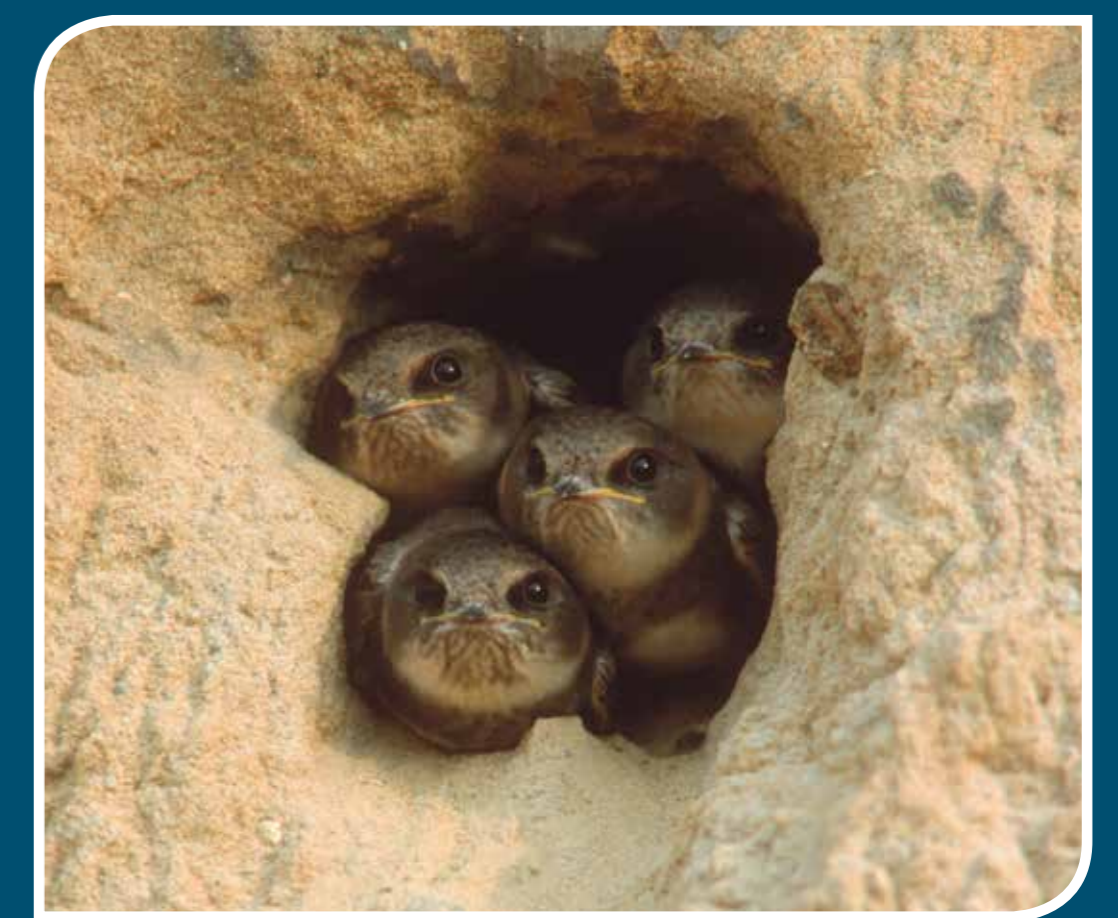
PIÓROPUSZNIK STRUSI

Paproć o ozdobnych liściach, występująca w wilgotnych i zacienionych miejscach. Obfite stanowiska pióropusznika, w postaci efektownych łanów zobaczymy m.in. nad podgórskimi rzekami w lasach łęgowych. Wzniesione kępy pióropusznika dorastają nawet do 150 cm wysokości i metra szerokości. Zarodniki dojrzewają w lipcu i sierpniu. Roślina jest często uprawiana w parkach i ogrodach.

BRZEGÓWKI

Najmniejsza z krajowych jaskółek z najstąbiej rozwidlonym ogonem. W przeciwieństwie do dymówki i oknówki unika naszego towarzystwa. Żywi się owadami chwytanymi w locie, polując tuż nad kolonią lub w jej najbliższym sąsiedztwie. Jest ptakiem wędrownym. Ptaki te, podczas jesiennej migracji, zlatując się na nocleg, tworzą olbrzymie koncentracje liczące nawet kilka tysięcy osobników.

MŁODE BRZEGÓWKI

Brzegówki gnieźdzą się kolonijnie w stromych brzegach rzek, a na jednym zakolu można naliczyć nawet kilkaset czynnych norek. Kolonie brzegówek znajdują się również w piaskowniach i żwirowniach, a nawet w przyzmacz ziemi i w płytkich wykopach. Norka ma od 50 do 100 cm długości, a na jej końcu znajduje się, wyścielona trawami i piórkami, komora łęgowa, gdzie składane są jaja.

Opracowanie: Marcin Karetta, Żaneta Kucharczyk-Chudy

